

faa. Det Forslag, jeg førte Ordet for i Kirkekommissionen, har ikke senere foreligget her i dette Thing. Det Forslag, der blev indbragt i Begyndelsen af Samlingen, og som den ærede Minister stegede til, havde vel nogle Bestemmelser, som ogsaa fandtes i det, jeg i Kirkekommissionen havde taget Ordet for, men ved Siden deraf andre Bestemmelser, som vare meget afvigende deraf. De Bestemmelser, jeg havde talt for, findes fuldt saa meget i det Forslag, jeg har deltaget i at indbringe, og som jeg nu foreslaar at lægge tilføje, saa der er altsaa ikke nogen Grund til at sige, at hint Forslag nærmer sig mere end dette til det, jeg førte Ordet for i Kirkekommissionen. Den ærede Ministers Tilslutning til det nævnte private Forslag var ogsaa den Gang meget ubestemt; hans Bemærkninger gik ud paa, at han fandt Tilknætningspunkter, at han kunde forhandle nærmere om det, men det var ingenlunde saa, at han kunde gjøre Forslaget til sit. Det var kun saa, at han vilde forhandle paa dette Grundlag, men det var i og for sig ikke saa forunderligt, da en Del af Forslaget var optagen fra det Forslag, den ærede Minister havde indbragt. Havde Ministeren indbragt det Forslag her i Thinget, som jeg i sin Tid har støttet i Kirkekommissionen og gjort Mit til der at faae gennemført, saa kunde der været Spørgsmaal, om jeg ikke kunde have stillet mig anderledes til det end til det andet af ham indbragte, men saalænge indtil dette Tæx, kan man ikke bebrejde mig, at jeg har forandret min Stilling, og det kan man saameget mindre, som jeg, hvad jeg allerede tidligere har mindet om, udtrykkelig udtalte i Kommissionen, at en Forandring maatte finde Sted i min Stilling, saasnart det Forslag, jeg havde taget Ordet for, ikke blev vedtaget. Jeg tror derfor ogsaa, at den Dom, den offentlige Mening vil fælde i denne Sag — saavel om Ministerens og Thingets som ogsaa om min Stilling, vil blive noget forskjellig fra den, den ærede Minister nu udtalte. Det kommer jo meget an paa, hvor man lægger den offentlige Mening. Lægger man den i enkelte Samfundskredse, kan den ganske vist komme til at gaa imod, hvad jeg anser for at være den offentlige Mening; men søger man Landets offentlige Mening i hele Befolkningens Dom, navnlig saaledes som denne kommer tilorde gennem dens valgte Repræsentanter, saa tror jeg ganske vist, at det ikke er dette Thing, som den offentlige Mening baade nu og i Fremtiden vil anse for at have været umedgjørligt i denne Sag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal ikke med den ærede Rigsdagsmand forbyde mig i Betragtninger over, hvad den offentlige Mening er, eller hvorledes den kommer frem, men kun indrømme ham, at dersom man vil sætte den offentlige Mening i, hvad der bliver vedtaget af — som man kalder

det — Folkets valgte Repræsentanter, som vel maa være Folkethinget, altsaa Folkethingets Majoritet, har man meget let ved at komme til Erkendelse af, hvad der er den offentlige Mening; men jeg antager ikke denne for at være afgjørende. Var det saa, behøvede man ikke at recurrere til den offentlige Mening, da jo saa Flertallet i Thinget alene kan afgjøre Sagen. — Jeg ønskede kun at gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til den ærede Rigsdagsmands Uttringer angaaende hans og min Stilling til det Forslag, der i nærværende Sag er bragt frem af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Frederiksen). Der tror jeg dog virkelig, at jeg har fuldstændig Ret i, hvad jeg sagde. Det er ikke Tilfældet, at jeg blot har sagt om dette Forslag, at jeg vilde gaa ind paa at tage det under Forhandling eller Ligenende. Jeg udtalte udtrykkelig, at fra min Side vilde det ikke møde Modstand, og jeg gav saa tydelig som mulig tilkjende, at der var en Vej, som jeg kunde gaa ind paa. Den ærede Rigsdagsmand bemærkede, at dette Forslag ikke ganske var det samme som det, han i sin Tid havde fremstillet i Kirkekommissionen. Dette veed jeg meget vel, men det ærede Medlem vil dog vist erindre, at Forstjellen var den, at der ved det førstnævnte Forslag blev givet Menigheden en større Ret, idet der blev givet Valget mellem to Fremgangsmaader, den, som fra Regjeringens Side var foreslaet, og den, som af den ærede Rigsdagsmand i sin Tid var foreslaet, og det blev, som det forekommer mig, med god Ret af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds gjort gjældende, at det dog aabenbart ikke kunde være Menighederne imod, at de, hvis de foretrak den anden Maade, saa kunde bruge den. Men der var ganske vist flere Spørgsmaal med Hensyn til dette Forslag, som man maatte komme til nærmere Forstaaelse om under Sagens Gang. Jeg gjorde heller ikke den Bemærkning, at man her havde et Forslag, som man ligefrem kunde holde sig til; men den Antæ, jeg gjorde, og som jeg vil tillade mig at gjentage, var en Antæ over, at man paa denne peremptoriske Maade skaffede det ud af Verden ved strax at negte det Overgang til anden Behandling; thi det var dog, som jeg mener, tydeligt, at man ved en anden og tredje Behandling, og navnlig hvis Forslaget var kommet over i det andet Thing, havde kunnet faae en klarere Forestilling om, hvorledes man i det Hele stillede sig til Sagen. Jeg skal endnu blot med Hensyn til den ærede Rigsdagsmands personlige Stilling tilføje, at det ikke var mig ubekjendt, at han i Kirkekommissionen havde ytret, at han ikke vilde komme frem med sit Forslag her, hvis han ikke fandt Understøttelse for det der. Dette kan jeg forstaa, men jeg tilstaa, at jeg, selv efter hans Uttringer idag, ikke endnu kan forstaa, at det skulde være Tilfældet, at en Mand for tre Aar siden havde udtalt i Kirkekommissionen, at den og